

מ"ת 51149/01/13 - מדינת ישראל נגד גבי קורסונסקי (עציר)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

מ"ת 51149-01-13 מדינת ישראל נ' קורסונסקי(עציר)
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופטת דבורה עטר
מבקשים	מדינת ישראל
נגד	
משיבים	גבי קורסונסקי (עציר)

החלטה

1. לפני בקשת ההגנה לקבלת חומר חקירה מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**").

בגדר הבקשה עתר ב"כ המבקש לקבל לידיו רשימה ובה ניתוח פרטני של כלל אירועי השוד, אשר בוצעו במחוז מרכז, החל מחודש דצמבר 2012 ואילך, בעלי המאפיינים הדומים לאלה המיוחסים לנאשם (להלן: "**החומר**"). זאת כפי שבאו לידי ביטוי בטבלה שערכה המשיבה במהלך הליכי החקירה וטרם הגשת כתב האישום, **ת/226** (להלן: "**הטבלה**") על פי רשימת כלל אירועי השוד במחוז מרכז ותל אביב בשנים 2010-2012, **ת/227** (להלן: "**הרשימה**").

2. ב"כ המבקש נסמך בבקשתו על דברי עד התביעה, סנ"צ עופר מועלם מימ"ר מרכז (להלן: "**העד**"), כי מאז מעצרו של המבקש, לא בוצעו כל אירועי שוד בעלי מאפיינים הדומים לאלה שבוצעו על ידו, בשיטה הייחודית המיוחסת לו (להלן: "**השיטה**").

הוסיף וטען ב"כ המבקש, בהסתמך על פסיקה שהגיש, כי החומר, מהווה חומר חקירה מובהק, שקיימת להגנה הזכות לעיין בו מכוח סעיף 74 לחסד"פ. שכן מצוי במאגרי המידע של המשטרה, אודותיהם נשאל העד. כמו כן הוא חיוני להגנת הנאשם, לצורך ביסוס טענותיו ביחס לשיטה ונוגע ללב המחלוקת שנתגלעה בין הצדדים.

בנוסף טען ב"כ המבקש כי לא השתהה בהגשת הבקשה שכן החשיבות לבירור הסוגיה ולהגשתה, התעצמה בחלוף הזמן.

עוד טען ב"כ המבקש כי המצאת החומר אינה כרוכה בהשקעת משאבים רבים מצידה של המשיבה, שכן ניתן לחפשו על נקלה, במאגרים הממוחשבים וזאת בדומה לאופן הפעולה בו נקטה המשיבה, עובר למעצרו של המבקש, להכנת הרשימה והטבלה.

כן לדברי ב"כ המבקש, תוך הפניה לפסיקה, גם אם יקבע בית המשפט כי המסלול הראוי הוא הגשת הבקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ, לא תישלל סמכותו לדון בה לפי סעיף 74 לחסד"פ.

בנוסף טען ב"כ המבקש באשר לסמכותו של בית המשפט הדן בתיק העיקרי, לקבוע כי הגם שעסקין בבקשה מכוח סעיף 108 לחסד"פ לא תידון בפניו, אלא בפני מותב אחר.

3. ב"כ המשיבה התנגדו לבקשה ובהסתמך על פסיקה שהגישו עתרו לבית המשפט לדחותה.

לדבריהם, מקומה של הבקשה להתברר בפני המותב הדן בתיק העיקרי, במסגרת בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ. שכן אין המדובר בחומר חקירה שנאסף כבר בעבר, אלא בחומר שיש לבצע עתה פעולות על מנת להפיקו.

באשר לטענת ב"כ המבקש כי נסמך בהגשת הבקשה על עדותו של העד, ציינו ב"כ המשיבה כי הלה העיד אך אודות החומרים אליהם נחשף ואשר אינם מהווים את כלל החומר. עוד טענו ב"כ המשיבה כי המדובר במהלך המהווה מסע דיג ומקצה שיפורים, שכן במועד מתן עדותו של העד, עמדה בפני ב"כ הנאשם האפשרות למצות את החקירה בעניין זה עד תום.

בנוסף טענו ב"כ המשיבה כי עדי התביעה הרלבנטיים נחקרו ארוכות בעניין השיטה והטבלה, שנערכה עוד בשלב החקירה. על כן וכיום, אף בשים לב לשלב בו מצוי משפטו של המבקש, לקראת סיום פרשת ההגנה, אין להיעתר לבקשה, תוך הכבדה מיותרת על גורמי החקירה והקצאת משאבים בלתי מבוטלים.

דין והכרעה

4. זכות העיון בחומר חקירה, המעוגנת בסעיף 74 לחסד"פ, נתפסת כחלק מזכות היסוד של הנאשם למשפט הוגן ומיצוי הגנתו, באשמה המיוחסת לו.

השאלה מה ייכלל בגדר חומר חקירה, נדונה רבות בפסיקה ונקבע כי תוכרע לגופה, באופן פרטני **"על פי טיבו של החומר ומידת זיקתו לסוגיות הנדונות בהליך הפלילי אשר במסגרתו הוא מבוקש"**.

לאור התכלית העומדת בבסיס זכות העיון, העניקה הפסיקה פרשנות רחבה למונח חומר חקירה, וכללה בגדרו כל חומר שנאסף במהלך החקירה והקשור באופן ישיר או עקיף לאישום. מאידך גיסא התריעו בתי המשפט מפני הרחבת יתר של גבולותיו.

עוד נקבע כי לא כל חומר המצוי בתיק החקירה, יבוא בגדר חומר חקירה. כמו כן כי הנחת המוצא היא שרשויות החקירה והתביעה פועלות כדין ואי הימצאות החומר בידיהן מצביעה על כך שאין המדובר בחומר חקירה. הגם שהנחה זו נסתרה בפסיקה, לא אחת.

(ר' בש"פ 8252/13 **מדינת ישראל נגד שינר** (23.01.14), בש"פ 7955/13 **פלוני נ' מ"י** (10.04.14) (להלן: **"עניין פלוני"**) והפסיקה המאוזכרת בהם).

5. ומן הכלל אל הפרט.

ב"כ המבקש בבקשה, נסמך על עדותו של העד. עלה, כי במהלך החקירה הראשית, נשאל העד על אודות הטבלה. הוא השיב כי תכלית עריכתה היתה להביא לידי ביטוי, אירועים שהתרחשו במהלך הליכי החקירה, תוך

בחנית מאפיינים הקשורים לשיטה, אם לאו. העד העלה בנוסף, מיוזמתו, כי לאחר מעצרו של המבקש, לא נמצאו אירועי שוד, בעלי מאפיינים אלה ובכך באה חקירתו הראשית אל קיצה.

במהלך החקירה הנגדית התבקש העד, על ידי ב"כ המבקש, לפרט על מה נסמך בדבריו אלה, האם בסקר שערך או על דברים אליהם נחשף במסגרת עבודתו. העד השיב כי דבריו מבוססים על אירועים שהגיעו לידיעתו במהלך שגרת עבודתו ולשאלת ב"כ המבקש אישר כי לא נחשף לכלל המקרים.

6. במסגרת חומר החקירה שהועמד לעיונה, הועברו לידי ההגנה, הרשימה והטבלה, המביאים לידי ביטוי אירועים שאירעו במהלך הליכי החקירה וטרם מועד הגשת כתב האישום נגד המבקש, תוך מתן דגש למאפייני השיטה.

החומר מושא הבקשה טרם בא אל העולם באותה העת, שכן נוגע לאירועים המאוחרים למועד בו הסתיימה החקירה ולהגשת כתב האישום. כעולה מעדותו של העד, החומר אף אינו בנמצא עתה, במתכונתו המבוקשת.

מהות הבקשה אם כן, להורות למשיבה, בשלב זה, לערוך מסמך חדש, תוך איסוף הנתונים, אפיונם וניתוחם.

7. בעניין פלוני נדונה השאלה האם סעיף 74 לחסד"פ, מהווה מקור חוקי להורות למשיבה, להעביר לידי העורר את נימוקי החלטת היועמ"ש להעמיד אותו לדין. בעת שמסמך כאמור אינו בנמצא ותידרש הכנתו רק בשלב זה.

בדחותו את הערר קבע בית המשפט העליון כדלקמן:

"כלומר, לאחר עיון בפניית הפרקליטות, אישר המשנה לפרקליט המדינה את ההעמדה לדין וזאת בלי לפרט את הנימוקים להחלטתו. משכך, העורר מבקש מהמשיבה לייצר כעת מסמך חדש בו יפורטו שיקולי המשנה לפרקליט המדינה שהובילו לאישור ההעמדה לדין, כאשר לטענתו השיקולים והמסמך מהווים חומרי חקירה.

16. סבורני כי טענה זו מרחיבה את גבולות הגדרת חומרי החקירה מעבר לכוונת סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. סעיף 74 מאפשר לנאשם לעיין בחומרים אשר עברו תחת ידי גורמי החקירה ושיש להם רלוואנטיות לכתב האישום. כאשר עסקינן בחומר שכלל לא קיים, נוצר קושי בשימוש בסעיף 74 כמקור לחיוב המשיבה לייצרו יש מאין, אלא אם כן ייקבע כי קיימת חובה כללית להעלות את פרטי ההנמקה על הכתב....

סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי מהווה אמצעי להעברת חומר חקירה מגורמי החקירה לנאשמים, בין אם חומרים אלה בנמצא ובין אם היו אמורים להיות קיימים, אך הוא אינו יכול לשמש כמקור חובה לעצם יצירת חומרי החקירה."

8. עלה אם כן שאין בכוחו של סעיף 74 לחסד"פ כדי להוות מקור לחיוב המשיבה לערוך מסמך, שאינו קיים, שיהווה את החומר, על מנת להעבירו לידי ההגנה.

9. אף אין מקום לקבוע, ביתר שאת, כי החומר בא בגדר חומר חקירה, שאמור היה להימצא בידי התביעה או שיש להטיל עליה להשיגו, מכוח סעיף 74 לחסד"פ, נוכח המועד אליו הוא מתייחס, לאחר תום

החקירה והגשת כתב האישום. כמו גם לאור כך שהצורך בקבלתו התעורר, בעקבות עדותו של העד, כמפורט לעיל (ר' בש"פ 8683/09 **רון אהרון נגד מדינת ישראל** (10.11.09)).

10. מכל המקובץ עולה אם כן, כי אין בסעיף 74 לחסד"פ כדי להוות את המקור החוקי להגשת הבקשה.

מלכתחילה הוסכם על המשיבה כי פתוחה הדרך בפני ב"כ המבקש לשטוח את עתירתו, מכוח סעיף 108 לחסד"פ, לפני המותב הדן בתיק העיקרי. מותב זה יידרש לעתירה על כלל היבטיה, לרבות זו הנוגעת להעברתה למותב אחר.

11. ב"כ המבקש טען לחלופין, כי אף אם המקור החוקי להגשת הבקשה, הוא סעיף 108 לחסד"פ, לא תישלל סמכותו של בית משפט זה לדון בה לפי סעיף 74 לחסד"פ, כפי שהוגשה.

דין הטענה להידחות כמאמר בית המשפט העליון בבש"פ 141/13 **אלכסנדר רוטנמר נגד מדינת ישראל** (7.1.13):

"יהיה על בית המשפט קמא לבחון את הסוגיה בצורה עניינית. צא ולמד, שהמחוקק התווה דרך לבחון את הבקשה לגופה. דרך זו שנקבעה איננה מחייבת כעניין שבשגרה העברת החומר מהתביעה לסנגוריה בכל מקרה ומקרה, אלא דורשת סוג של פיקוח. זהו אחד מההבדלים בין סעיף 74 לסעיף 108. כך או כך, העיקר הוא כי קשה יהיה לסווג בקשה מעין זו בנסיבות העניין ככזו שנכנסת תחת למטריית סעיף 74 לחוק. חומר חקירה לחוד, וחומר להגנה לחוד. במובן זה, שתי הבקשות של הסנגור - הגם שטמון בהן היגיון מבחינתו - אינן מחייבות את התביעה לחקור או להרחיב את ההגדרה של חומר החקירה בתיק.

נדמה כי הסנגור מעדיף שבקשתו תידון לפי סעיף 74, ולא 108, גם משיקולים מעשיים. בהקשר זה הודגש - כפי שצוין - שחומר שנמסר לפי סעיף 74 מועבר לסנגור, ואילו חומר שמושג לפי סעיף 108 מועבר ישירות לבית המשפט. בכך לוקח הסנגור סיכון שמבחינתו הוא היה מעדיף לעקוף, דרך המנגנון ה"ידידותי" יותר לסנגוריה של סעיף 74. בעניין זה אעיר שתי הערות. ראשית, גם אם הדבר נכון - אין בכך כדי לפטור את בית המשפט מלבדוק מהו הסעיף המתאים מבחינת מהות הבקשה. לא ניתן לדרוש כי יחול סעיף אחר, שאיננו מתאים לבקשה, רק מפני שהוא נוח יותר לצד זה או אחר. שנית, ומבלי להרחיב את היריעה, נדמה כי יש מקום לפיתוח סדרי הדין בסעיף 108 במידה מסוימת באופן שייקח בחשבון - ולו באופן חלקי - את הקשיים שעליהם דיבר הסנגור במסלול זה. אף הכלים של חקירתה הנגדית של המתלוננת, והעדת עדי הגנה, נועדו לסייע לסנגוריה בהגנה על הנאשם."

12. אשר על כן אני מורה על דחיית הבקשה.

ההחלטה תועבר לב"כ הצדדים, באמצעות המזכירות.

ניתנה היום, י"ד אייר תשע"ה, 03 מאי 2015, בהעדר הצדדים.

